

FOAIA POPORULUI

Organul partidului național-țărănesc.

<p>Prețul gazetei : Pe an 15 cor. Pe jumătate de an 8 „ Pentru străinătate 20 „</p>	<p>Redacția și administrația : Cernăuți, strada Catedralei 6. Apare în fiecare Duminică.</p>	<p>Inseratele : Un rând petit odată 40 bani De două ori . . 70 „ De trei ori . . 100 „ Un număr costă 30 bani.</p>
--	--	---

Aurel Onciul.

Spre pace.

După patru ani de durere și de întunecare licărește în urmă o rază de lumină. Războiul e pe sfârșite. Ca să-i facă capăt, Împărăția noastră împreună cu țeara nemțească și cu Turcia a îndreptat președintelui statelor unite din America Wilson, rugăminte, să curme dușmăniile pretutindene și să încheie pace pe temeiul celor 14 cereri formulate de el.

Wilson cere:

1. ca pacea să se încheie cu știrea popoarelor;
2. ca marea să fie liberă pentru toți;
3. ca negoțul să fie liber;
4. ca oștile să se desființeze;
5. ca trebile coloniale să se reguleze după dreptate;
6. ca Rusia să fie stăpână pe soarta ei;
7. ca Belgia să fie cum a fost;
8. ca Alzația-Lorena să se dea înapoi Franței;
9. ca hotarele Italiei să se tragă pe unde șade poporul italian;
10. ca popoarele Austriei să se stăpânească ele înșile după placul lor;
11. ca România, Sârbia și Montenegro să fie iarăși cum au fost;
12. ca popoarele din Turcia să se stăpânească ele înșile;
13. ca să se descalice un stat polon, ce cuprinde toate țăările locuite de Poloni;
14. ca să se încheie o însoțire a tuturor

Pe lângă aceasta, Wilson mai cere, ca pacea să se întemeieze pe dreptate așa, ca toți să fie mulțamiți și să nu mai fie primejdie de războiu, ca popoarele și țările să nu-și schimbe stăpânul și să nu se mâie de la unul la altul ca oile, ca țările să se împărțească după dorința popoarelor ce le locuiesc și ca toate dorințele drepte ale fiecărui neam să se împlinească întocmai.

Pentru noi Românii din Austro-Ungaria cea mai însemnată cerere este cea ca popoarele Austriei să se stăpânească ele înșile după placul lor. Pe temeiul ei, deputații noștri și-au ridicat glasul lor în sfatul împărătesc pretinzând, ca toții Românii din Austria și din Ungaria să fie împreunați într'o obștie proprie, curat românească, în legătură cu Împărăția Austriei. Făcându-se obștia aceasta, ei au nădejde, că și țeara românească i se va alătura ei și că pe calea aceasta se vor uni toți Românii într'un singur stat, legat strîns cu Austria. Astfel pe de o parte s'ar împlini visul de aur al întregului neam românesc, de a fi împreunat în urmă într'un stat propriu ce cuprinde pe toți Românii, pe de altă parte Austria ar rămânea tare și în stare să ocrotească și să scutească pe toate popoarele ce fac parte din ea.

Deie Dumnezeu ca trebile să ajungă la sfârșitul acesta. Până acolo sunt de înlăturat încă nenumărate piedici. Întâia este, că Wilson nu vrea să primească propunerea făcută de Împărăția noastră, câtă vreme noi și Nemții nu ieșim din țările cucerite de noi. Nu incupe însă îndoială, că în urmă se va face o tocmeală primită de toți și în privința aceasta. Apoi vor

La ce capăt vor

ajunge, știe deocamdată numai bunul Dumnezeu. În orice caz se vor petrece lucruri mari, nemaipomenite, fără seamăn în istoria oamenilor. Este doară vorba de a clădi deasupra împărățiilor de până acuma o împărăție obștească care să cuprindă toate popoarele lumii, să le îndestulească și să le împace pe toate și astfel să facă cu neputință pe viitor un războiu atât de crâncen, precum este cel de față. Iar dacă s'ar atinge numai ceșceva acest scop măreț, jertvele crunte, aduse de toate popoarele în lupta lor uriașă nu ar fi fost zădarnice.

Glăsuț românilor în parlament.

În ședința parlamentului din 4 Octombrie a. c. deputatul Isopescul-Grecul a ținut o cuvântare scurtă, în care a afirmat cererile Românilor la orânduirea cea nouă în Austro-Ungaria. De remarcat este mai ales în declarațiunea aceasta faptul nou, că s'a cerut unirea Bucovenilor cu Românii din Ungaria într'o provincie românească autonomă.

Iată cuvintele dep. Isopescul-Grecul:

»În numele partidului parlamentar român am onoarea, de a face următoarea declarație:

În momentul, în care își face drum dreptul tuturor națiunilor a monarhiei întregi, de a hotări de soartea lor, se înțelege de sine, că și noi 4 milioane de Români din Austro-Ungaria, cerem autonomia noastră de stat în marginile monarhiei. Credem, că putem cere aceasta cu atât mai mult, că acest stat nou va avea cea mai mare atragere asupra României libere și va trebui să o îndemne, să se alieze la monarhie.

Prin aceasta rămânem credincioși ținutei noastre de până acuma, în urma căreia nici când n'am cerut eliminarea noastră din monarhie, ci mai mult am aspirat alăturarea tuturor Românilor la monarhia noastră, păstrând însă autonomia noastră de stat.

Vocea poporului.

Plângeri dela țară.

Încă odată din Tereblecea. Cățind »Foaia Poporului« am aflat, cumcă lucrătorii de lemn (țimermanii) să fie sloboziți acasă. Dară văd, că nu-i mai slobod. Gospodăriile noastre is fărimate de Ruși și n'are să le tocmească. Iarna-i

și 6 copii, bărbatu-i de 4 ani în războiu, casa-i fărmată, ce ne vom face sârmanele? Suntem uitate de D-zeu și de dirigatoriile cele, care numai pentru cei bogați se pare că sunt? Frunțașii au de toate și capătă de toate, numai noi sârmanele femei batem drumurile degiaba. Bărbații noștri, cari de 4 ani de zile is duși de acasă în războiu, ei săracii se prăpădesc în războiu, dară noi ne vom prăpădi de amar și de foame acasă, căci au eșit răbdările. De vrei să cumperi vr'un metru de materie, să îmbraci un copil, nici vorbă, că jidanii cer pe un metru, care a fost 40 de creițari, astăzi vrau 40 lei. Poftim îmbrăcați cei 5 sau 6 copii, dacă poți. Dară țaranul trebuie să deie pânea, lucrată cu sudoarea feții, cu preț ieftin la oraș. De ce nu se dă și stofă ieftină la țerani? Căpitănia a făcut nu știu ce de cancelarie în Sirete, pentru ca să căpătăm straie și papuci. Cancelaria cea e însă numai pentru târgoveții și frunțașii satelor, iar noi sârmanele femei doară numai să ne uităm prin fereastră în cancelaria acea, unde stau domnii la masă și lucră numai pentru domni. Și aceasta o numesc ei rânduială!

Și încă una trebuie să Vă spun despre școala noastră, că tare rău petrecem cu nemții, că ei s'au băgat în școala noastră românească, să ție învățământ și tare fac batjocură din copii noștri și nu li putem zice nimic. Mă rog, ce vom face noi, dacă ei ne vor încălica, atunci va fi rău de poporul românesc, căci ei nu ne sufăr de loc. Ei spun, că ei sunt mai de căpîțenie, decât Românii, și ne poreclesc „valahi“.

O Terebleceancă.

Insemnatatea limbei naționale.

Ilie Dumitrescu publică în „România muzicală“ din anul 1896 București o statistică interesantă despre numărul cuvintelor după originea lor aflate în limba română și anume: „Cuvinte latine 10.534, franceze 931, germane 218, grecești 786, greco-moderne 777, italiene 228, mediolatine 82, neoslave 22, polone 105, rusești 283, turco-arabe 270, turco-persiane 202, ungurești 585, vechi slavone 249, engleze 220, portugheze și spaniole 2153. În total 20.871 de cuvinte.

O statistică de felul acesta o au numai englezii și numărul cuvintelor lor e de 21.878, așa dară numai cu 1000 de cuvinte mai bogată decât limba noastră engleză.

învățații englezi fără ca aceștia să cunoască și limba noastră — pecând învățații germani pretind și mai îndesat, așa cel puțin ne-o spun cei ce ne-o lătesc știința germană aci în Bucovina, că limba lor e cea mai bogată din lume, pecând în realitate dânsa e departe, foarte departe îndărătul celei române și chiar ce există constă peste jumătate din cuvinte latine și francheze.

Deci limba română are 10.534 de cuvinte latine. Eată argumentul cel mai eclatant despre capabilitatea imensă de cultură a limbei noastre românești, câtă capabilitate extraordinară pentru cultivarea tuturor științelor și ale celor mai profunde, totodată și dovada cea mai bună despre latinitatea originii noastre în năcazul tuturor contrariilor a latinității noastre și în necazul teoriei absurde ale lui Roesler, Hunfalvy et consortes. Și aceasta limbă română, atât de falnică, atât de valoroasă e urgisită, e bajocorită și neglijată de către guvernării și stăpânitorii noștri, ba chiar, cee-ce e de tot trist, chiar și de către inteligența noastră cea așa numită română, dar în realitate de tot înstrăinată.

Sermana inteligență română, atât de puțin română din Bucovina, cu totul înstrăinată de atâta străinism, de atâta cultură străină, ea nu știe încă că cultura, că știința temeinică e posibilă numai în limba sa proprie, că limba e un instrument pentru gândire. Pe un instrument falsificat nu poți exprima bine cu atât mai puțin perfect nici idea nici emoțiunea. O limbă stricată poate strica o cugetare profundă, corectă sau exagerată sau și pretențioasă, ea poate exagera toate fără rost ideal. Rupându-se firul adevărat al tradițiunii se strică admirabila armonie care există între toți acei cari vorbesc limba română.

Un popor, zeci Fischhoff. (Dr. A. Fischhoff: „Oesterreich und die Buergschaften seines Bestandes“. Wien, Wellischner 1869 p. 55—56) nu se poate cultiva într'o limbă străină, cultura nu înflorește decât numai pe terenul limbei proprii. Aceasta o zice un neamț, dar nu din Bucovina, ci din afară, care, de ar fi fost el în Bucovina, nu știu de ar fi zis el astfel. Pentrucă fiecare neam și străin cu principii mai bune, venind el de departe din străinătate, uită de regulă pe drum de principiile sale nobile și le adoptă pe acele ce se practică aci în Bucovina față de noi Români. Da, da! Sermana noastră țerisoară din extremul Orient austriac „das Baerenland!“

niere așa numite culturale, vin neconținut în ea, și de și se vaită ei că au venit în o țară selbatică, totuși curge puhoiul străin ne conținut în ea....

Totașa zice și Arion, fostul ministru de instrucțiune al României, că „Cultura și știința temeinică e posibilă numai în limba sa proprie. Astfel accentuarea naționalității nu este un simplu sport sau productul unui intuziasm juvenil, ci efectul instictiv al voinței de existență și de mărire a unui popor.

Invasiunea străină, cea mai periculoasă din toate câte a suferit românismul și mai ales poporul român din Dacia-Traiană, și din aceste provincii mai ales Bucovina în timpul dela 1775 încoace, a adus cu sine, că de unde poporul din Bucovina avuse mai înainte o limbă română curată, frumoasă, armonioasă, că de unde limba moldovenească, era limba cea mai curată și mai frumoasă limbă vorbită dintre toți romanii de pretutindene, astăzi această limbă română frumoasă aproape nici nu mai există în Bucovina, astăzi limba inteligenței din Bucovina e cea germană, eară la poporul dela țară e cea rutenă, pe cari nici n'o cunosc bine, nici unul nici altul, nici nu știu corect a o vorbi dar mereu se îngâmfă cu ea mereu părțoiesc cu ea, căci altmintrelea, vezi Doamne, nu sunt culți, nici civilizați, nici bine crescuți.

De unde odinioară înainte de 150 de ani aveam în Bucovina o unică limbă, numai limba română, aveam o limbă unitară cu care se înțelegeau toți între-olaltă, țaranul cu boerul, cu ampoiatul cu preotul său, cu vlădica, cu logofătul, cu ministrul și cu Vodă, deci toți dela plugar până la logofăt și până la divanul țării, astăzi a ajuns Bucovina modernă respective Bucovina de odinioară, care astăzi nu mai există, acolo, unde legăturile cele sfinte între neam, între biserică și credincioși, între vlădică și opincă, între boer și plugar, între popor și guvernării, adecă între muncitorii autohtoni fără drepturi și clasa cea suprapusă ce constă din trântori și exploatatori exaltați, compusă din adunătura cea mai bizară de elementele cele mai neeterogene și străine ca neam, lege și limbă, din elementele cele mai perverse și mai antagoniste, cu scopul lor special adus de aceia de a exploate până la măduvă sub titlul de cultură țara și poporul român, sunt rupte, sunt delăturate și între amândouă pături de oameni

toni, adecă între „omul-Dumnezeu“ și omul-dobitoc“ — între cei „Hoch- und Minderwätig“ — s'au format un abis, o prăpastie, între cari n'au existat, nu există și nu va exista niciodată cât va dura acest sistem dreptate, onestitate și sinceritate. Și pe aceste două pături una dușmană de moarte ale celeilalte, dar nu pe față ci pe furiș și cu suris dulce pe buze, se bazează tot pregresul, toată existența, tot viitorul, toată cultura poporului român din Bucovina.

Aceste două pături de oameni ce constituiesc viața națională a poporului român din Bucovina au câte o limbă cu totul diferită una de alta. Limba păturei „omului-dobitoc“ e, după judecata și mărturisirea a păturei cele supra-puse, a celei inteligente, „limba română“ e cea proastă, cea „valahă“, cea mojicească, pe când limba păturei celei înalte a „omului-Dumnezeu“ e cea sublimă cultă, cea domnească, pe cari o vorbesc Dumnezeii și numai cei cumiți și de o cultură de tot superioară, e „limba germană“.

Da! da. Sermanul popor din Bucovina a devenit astăzi prea cult, prea civilizată, prea fin în perversități, de aceea toate obiceiurile bătrânești sfinte, toată viața sa națională sfântă, s'au prefăcut astfel în această țară, încât privită din punctul de vedere etnografic este ea un întreg bazar de forme de limbi, de idei, de gândiri, de simțiri, de ideale etc. plin de o mobilitate morbilă, care a schimbat cu desăvârșire toată originalitatea țărișoarei noastre și a întregii națiuni române ce a avut-o odată înainte de 150 de ani — un adevărat amarnic progres — și această cultură străină au adus-o la starea ei de azi cu totul decăzută și pierdută.

Înțelegerea importanței covârșitoare pe care trebuie să o aibă oricare popor e problema învățământului și a educației naționale, e păstrarea și cultivarea comorilor de gândire și simțire, pe cari le cuprinde tezaurul limbei naționale.

Precum părinții, cari încredințează creșterea copiilor lor unor străini, sunt socotiți de toată lumea de niște oameni slabi, nevrednici și netrebniți, tot asemenea și un popor, care și-ar da învoirea, ca generațiile sale tinere să fie crescute în școli străine, în spirit străin de limba și de credințele sale, ar fi considerat cu drept cuvânt un popor nemernic și nevrednic de o altă soarte, decât de robie, ca un popor de bajocura lumei și de aceea, tocmai de aceea noi poporul român din Bucovina n'avem

cel puțin 50 de ani de o atare viață, de un atare sistem de până acuma de creștere și cultură și românii din Bucovina vor fi găsiți ca fosile printre pietre moluzi și măracini, produsul fericirilor noastre...

Deoarece ce poporul român, adecă cel rural, cel plugar — căci numai acesta a fost totdeauna adevăratul popor român, susțitorul neamului românesc — chiar și în veacurile de suferință, când el a fost osândit la robia trupească, a îngrijit cu scumpătate, ca tinerimea să nu se depărteze de tradițiile moștenite din străbuni, ci să fie crescută în spiritul adevărat al credinței și al conștiinței românești, nu e cu putință, ca și acuma după ce a scăpat de robia corporală în care a fost el ținut atâtea secole, să pornească el de bună voie tot necontent înaintea pe calea robiei sufletești, care îi întunecă prezentul, îi periclitizează viitorul poporului nostru, îndată ce fiii lui pășesc pragul școalelor străine spre a primi elementele creșterii lor, elementele culturii prin mijlocirea unei limbi care nu e limba mamei lor, nu e a noastră.

Dându-și perfect sama de urmările dezastruoase ale unei vieți străine, unde limba străină e mijlocul de creștere și de dezvoltare a unui popor în care mișunează tendinți ostile, atunci fiecare popor e dator a pretinde cu înzistență firmă, introducerea radicală în viața sa socială publică, oficială, în toate școalele și în toate instanțele ale învățământului public limba sa proprie pentru frații sei, începând dela clasa cea mai de jos până la cea mai înaltă, dela amplotul cel mai simplu până la cel mai înalt.

Căci limba națională e scutul cel mai de preț al sufletului național. Poporul român nu poate renunța la nici un drept al limbei românești fără a-și știrbi însuși sufletul său, fără a-și nimici viața sa, adecă a se sinucide singur pe sine.

Importanța primordială a limbei naționale nu numai în învățământ, ci și în toate manifestările vieții unui popor, este adânc simțită și cu tărie accentuată de toți aceia cari înțeleg că sufletul unui popor trăiește și progresează numai cu ajutorul și prin cultivarea nețermurită a limbei sale naționale.

Un popor, pe care vicisitudinile timpului l-au despoiat de tot ce a produs dela începutul vieții sale, sau împrejurări nefaste l-au împiedecat de a crea ceea-ce de altfel ar fi fost capabil

această națiune, dacă...

stare a-și păstra propria sa limbă, în timpuri mai favorabile poate să ducă din nou la biruință caracterul său național în toate manifestările vieții sale și poate din nou să-și creeze civilizația sa națională. Spre scopul acesta singurul drum sigur și neînșelător este cultul limbei sale. Trebuie să-și concentreze educația națională asupra limbei sale. Pe teritoriul său fiecare creier trebuie să-l impregneze cu propria sa limbă, ca organele de vorbire ale națiunii să devie imperfecte pentru întrebuintarea altei limbi străine, să învețe nu numai a vorbi, ci și a gândi exclusiv în limba maternă, ca să cugete conform legilor acestei limbi, și orice cugetare formulată în altă limbă să-i rămâie străină și nedesăvârșită. Pe calea aceasta devine națiunea la toată știința, arta, gustul, inspirația și toți factorii de creațiune ominească. Națiunea numai din limba sa proprie poate să-și construiască, să-și restaureze stilul național al civilizației sale. Prin limba sa națională trăiește poporul, precum trăiesc creștinii prin caracterul creștinismului într-o comunitate sufletească în o legătură națională în unitate de simțiri și aspirații de idei și conștiințe.

Cernăuți, în 8 Octombrie 1918.

Printul roș.

Ceva despre noul cancelar german.

Este un joc ciudat al întâmplării, că primul Cancelar democrație, strict parlamentar al imperiului german — este un prinț — ba chiar un moștenitor de tron.

Principele Max de Baden, nu este un om de încredere personal al Coroanei, al împăratului, cum era până acum obiceiul în Germania, ci e bărbatul de stat care este purtat de încrederea majorității poporului german, și de aceea preia conducerea treburilor politice ale Germaniei în aceste vremuri grele.

Unul din cea mai buni bărbați ai Germaniei, o personalitate pe cât de simpatcă, pe atât de superior sufletește și moralicește, — prințul Max, vine în fruntea guvernului parlamentar german în momentul cel mai critic în istoria poporului german.

Printul Max de Baden este un nepot al actualului mare duce care domnește în Baden. Ca unicul fiu al fratelui actualului mare duce, a cărui căsătorie a fost fără copii, — prințul Max va fi chemat să urce tronul ducatului

Baden. Din punctul de vedere politic, prințul Max ca președinte al primei Camere de Baden, s'a manifestat în pace ca și în război, prin vorbiri politice cari vădeau concepții largi democratice. Într-o vorbire ce a ținut-o nu de mult, care a avut un puternic răsunet și dincolo de granițele Germaniei, s'a declarat contra ori căru război de cucerire, arătând interesele comune ale omenirii culte.

Baden este cel mai vechiu stat constituțional în Germania. Și înainte de război, a fost guvernat în mod democratic, iar socialiștii se bucurau în această »țărișoara model« de egala îndreptățire de stat. Juncherilor din Prusia le-a fost un scai în ochi, acest mic stat democratic german.

În aceasta atmosferă a trăit noul Cancelar, și de aceea a fost numit »Printul roșu«. În Baden prințul Max se bucură de simpatii la toată partidele. El a întreținut raporturi amicale cu socialiștii într'un timp când în Prusia cercurile aristocratice socoteau ca o blasfemie și se vorbească cu socialiști.

Printul Max de Baden este primul Cancelar parlamentar în Germania și în guvernul lui va primi pe cei mai vrednici deputați din parlamentul german pentru a face pace.

Din „Foaia Poporului Român“ din Budapesta.

Poezie

(compusă în timpul învaziunea în 3 August 1916.)

Frunză verde de urzică
Ia'nascultă cine strigă?
Strigă un bătrân moscal
Încălicat pe un cal.
Strigă el în gura mare
Ca tot satul să se scoale
Și să meargă la săpat
Tranșee la Cuciur în sat.
Și care nu vrea să meargă
Și care să fugă cearcă,
Îl bate de-l prăpădește,
Pe cap, pe unde-l nimerește.
Nu-i pasă de-i plânge de chin
Ei îți spun că Austriecii vin.
De răcnești în gura mare
El te bate și mai tare.
Te tot bate și tot strigă
De-ți pare că'n doue pică.
Câinii latră a pustiu
Oamenii-și doresc săcriu,

Acolo e pace adâncă
 Nime'n lume nu te mîncă
 Aici te mînc dușmanii
 Mîncă-iar pe pe ei guzanii!
 Și nu te mîncă să te gate
 Ci trage numai bucate
 Din tine și-atele oase
 Ce de dureri is toate roase.
 Germane fetele române!
 Ci erau odată stăpâne!
 Azi au remas ca de răs
 Mai bine zis de plâns
 Ca tranșee să sape la Rus
 S'au la Muscal, mai bine spus.
 Să le bate el cu bice
 Un cuvânt să nu-i poată zice
 Toată ziua să postească
 Asta-i comanda moscăcească.
 Noaptea să doarmă în frică
 Să'nchidă ochii mai nemică
 Și de vine vr'un cozac
 Să-și ascundă al său cap
 Ca fața să nu-i zărească
 Drăguța față românească
 Să-și ascundă ochii frumoși.
 De moscalii ce-i porcoși,
 Căci ei nu știu omenia
 Asta nu e în Rusia
 Ei nici nu știu ce-i iubirea
 Ei știu numai ce-i răpisea
 Ei răpesc și fură totul
 Ce'ntănesc peste tot locul
 Fie față ori vițea
 El le ia la Rusia
 Se spune că Rusia e mare
 Și că mulți oameni mai are
 Și că are averi multe
 Și mai mari și mai mărunte
 Însă cât eu văd și văd
 Nu prea pot toate să cred,
 Fiindcă fură și eară
 Tot ce află în astă țară
 Și eu spun că cu Austria
 Nu s-a măsura Rusia,
 Că Austrieii cum sânt
 Măcar că au puțin pământ
 Trăiește fiecare cum voiește
 Și nime nu tâlhărește.

O. Horeceancă.

Știri mărunte.

Consiliul școlar de țară. Din partea comitetului țerii a fost delegat în consiliul școlar de țară dep. Aurel Onciul.

Dep. Aurel Onciul s'a întors din Viena, unde a luat parte la ședințele parlamentului, și a reluat activitatea sa la banca țerii.

Numire. Ministrul pentru culte și instrucțiune publică l'a numit pe protopresviterul și parohul din Roșița Dimitrie Dan membru în comisiunea de examinare pentru teologi.

Președintele tribunalului din Cernăuți Dr. Pieta se duce în sfârșit din țară, fiind numit președinte la tribunalul civil din Viena.

Ofițeri basabeni în armata română. După o dispoziție a ministrului român de război, ofițerii basarabeni, cari au servit în armata rusească, pot intra în armata română cu gradul ce l'au avut. Până acum au fost primiți în armată română 150 asemenea ofițeri, cari vor avea acum de făcut cursuri speciale la școlile militare române.

Sfecla de orice feliu poate fi întrebuințată numai conform cu ordinațiunea oficiului pentru alimentațiunea publică din 19 Septembrie 1918 f. l. i. nr. 342. Prețul a fost fixat cu cor. 8 resp. 10 pentru sfecle prospete și cor. 85 de 100 kg pentru sfecle uscate. Vânzarea se poate face numai la oficiul pentru nutreț. Transportarea sfeclelor e legată de bilete de transport.

De-ale gimnaziului românesc din Rădauți: Înștiințare pentru anul școlar 1918/19. Admiterea în clasa I-a va avea loc în 16 și 17 Octombrie a. c. (terminul de toamnă). Candidații se vor prezenta în una din zilele indicate (numite) între orele 8 și 9 a. m. în clasa destinată pentru acest scop, însoțiți de părinții sau locuitorii lor, producând (aducând cu sine) actul de botez sau de naștere, prin care vor documenta că au împlinit vârsta de 10 ani sau că vor împlini-o în timpul anului școlar curent.

Elevii cari au frecventat o școală primară publică vor mai prezenta și atestatul de cel puțin clasa a patra primară. Acest atestat trebuie să prezinte gradul prestațiunilor la limba de predare într'o singură notă sumară conf. ordin. min. d. C. și I. P. Nrul 8165 din 11 Iunie 1886 și să mai fie și prevăzute cu clauzula »a

ord. cons. școl. din 9. Aprilie 1898, Nrul 5329 ex 1896.

Candidații cari nu vor întruni toate condițiile arătate, nu se vor admite la examen.

Examenele de corigență, examenele integrale ale amânaților și cele de admitere în clasele II—VIII vor avea loc la 18 și 19 Octomvrie dela orele 8 până la 12 a. m. și dela orele 3 până la 6 p. m. La 18 Octomvrie va avea loc proba în scris, la 18 Octomvrie după masă și la 19 Octomvrie examenul oral. Atestatele interimare se vor prezenta înainte de examen dirigenților respectivi, cărora li se vor prezenta și atestatele cu medie generală rea al elevilor, pe cari consiliul școlar i-a admis la un examen de corigență. Cererile pentru dobândirea acestei permisiuni adresate consiliului școlar se vor timbra cu un timbru fiscal de 1 cor. și se vor prezenta direcției în interval de cel mult 8 zile după terminarea cursurilor.

Elevii, cari anul trecut au fost elevii liceului nostru, se vor înscrie la 18 Octomvrie a. c. între orele 8—9 a. m. în sălile indicate pentru acest scop producând ultimul certificat și plătind taxa în suma de 4 cor. Corigenții și amânații se vor înscrie după ce vor fi trecut examenele.

Elevii veniți dela alte licee se vor prezenta în direcție la 18 Octomvrie între orele 10—12 a. m., vor produce actul de botez ori de naștere și toate atestatele, ultimul prevăzut cu clauza legală de retragere (abatere se va face la elevii liceului III din Cernăuți) și vor plăti taxe în suma de 8 cor. 26 b. Admiterea acestor elevi se va hotări în urma ordin. cons. școl. Nrul 4346 din 18 Septemvrie 1897 deabia după înscrierea tuturor elevilor cari au fost înscriși în timpul anului școlar trecut și după numărul locurilor disponibile.

Admiterea și înscrierea elevilor particulari (privatiștilor) se va face în acelaș mod deodată cu cei publici; înscrierea particularilor de clasa II—VIII neavând domiciliul în localitate se va putea face și în scris.

Și foștii elevi ai liceului, cari din orice fel de motive vor fi întârziat termenul de înscriere, se vor adresa consiliului școlar.

Sâmbătă în 19 Octomvrie la orele 9 a. m. se va oficia tedeul, după care toți elevii se vor aduna în clasele lor, unde se va face cetirea regulamentului școlar și a orarului. Cursurile

Admiterea în cursul pregătitor va avea loc în 18 și în 19 Noemvrie a. c.

Candidații se vor prezenta în una din zilele indicate (numite) între orele 8 și 9 a. m. în clasa destinată pentru acest scop însoțiți de părinții sau locoțiitorii lor, producând actul de botez sau de naștere, prin care vor documenta că au împlinit vârsta de 9 ani sau că vor împlini-o în timpul anului școlar curent.

Candidații vor mai documenta că au absolvat cel puțin 3 clase populare (anul III școlar) cu succes bun. În cursul pregătitor vor fi admiși numai elevi cu limba maternă română.

Primirea e la început provizoră; acei elevi cari nu vor putea urma cursul cu succes favorabil, vor fi după o lună amovați ear' ceialalți primiți definitiv.

Părinții elevilor să fie foarte precauți (cu luare aminte) la alegerea gazdelor. Însemnătatea acestei chestii îi recunoscută și din partea înaltului minister de culte și instrucțiune prin emisul din 17 Dec. 1897 Nrul 21.715. Direcțiunea va veghia în privința aceasta și-și va da cea mai mare silință de-a griji ca să aibă elevii gazde bune.

Deoarece la internatul român nu vor putea încăpea toți doritorii, direcțiunea va pune la dispoziția părinților o listă precisă a gazdelor și-i invită pe părinții elevilor de-a se sfătui în privința alegerii gazdelor cu direcțiunea gimnaziului. Totașă se invită toți aceia, cari ar dori să fie elevi în gazdă de-a anunța aceasta direcțiunii încă înainte de începerea noului an școlar.

Rădăuț, în 8 Octomvrie 1918.

Leonida Bodnărescul, directorul secției româno-germane a gimnaziului i. r. al statului din Rădăuț.

Ornate bisericesti. Aducem onoratului public aminte, că la »Societatea Doamnelor române« din Cernăuți, secția ornatelor bisericesti, se confecționează ornate și alte paramente bisericesti (stichare diaconești, analoghioane, proscomediere, fețe pentru sf. altar, perdele de altar etc.) cu prețurile cele mai convenabile. Se efectuează și reparaturi. Soliditatea și modul artistic al confecționării sunt bine cunoscute. Comandele le primește d-na Victoria Găina, Cernăuți, strada reședinței 12.

Internatul român suflor. Cernăuți. Comitetul

băeți români din Cernăuți cu ziua de 15 Septembrie c. Vor fi admiși 50 de elevi sănătoși, cu conduită bună, cu progres în studii și diligență. Cererile, dimpreună cu actul de naștere, certificatul de școală și certificatul de pauperitate, se vor înainta prin direcțiunea internat. de băeți rom., str. Lumea nouă 24, Cernăuți, până în 5 Septembrie c. Taxele lunare sunt între 20—100 coroane; viftul de acasă. Sunt 10 locuri gratuite. Direcțiunea internatului.

Știri ultime.

Cazuri de moarte. Înaintea încheierii gazetei primim știre despre două cazuri de moarte:

Archipresviterul Calistrat Coca, protopresviter catedral și consilier consistorial, a repaosat Joi, în 10 Octomvrie în etate de 65 ani. Vom reveni în numărul viitor despre însemnătatea acestui vrednic bărbat.

D-na Aurora Cotlarciuc, născ. Țurcan, soția prof. universitar dr. Nico Cotlarciuc, a repaosat Vineri, în 11 Octomvrie în etate de 36 ani.

Fie-li țerina ușoară!

Calendar Septemvrie 1918.

Ziua	Calendarul vechiu	Cel nou
Duminică	30 M. Grigoăie ☉	13
Octomvrie 1918.		
Luni	1 Ap. Anania	14
Marți	2 M. Ciprian	15
Miercuri	3 M. Dionisie Ar.	16
Joi	4 M. Ieroteiu	17
Vineri	5 M. Haritina	18
Sâmbătă	6 † Ap. Toma ☿	19
Duminică	7 M. Sergie și Vach	20
Luni	8 C. Pelagia	21
Marți	9 † Ap. Iacob I. Alf.	22
Miercuri	10 M. Eulampie	23
Joi	11 Ap. Filip	24
Vineri	12 M. Prov, Tarah	25
Sâmbătă	13 M. Carp și Papil ☽	26

Convocare.

P. T. membrii societății sunt invitați să participe la a doua adunare generală extraordinară a societății, care se va ține Duminică, în 20 Octomvrie a. c. la orele 4 p. m. în localitățile societății.

Ordinea de zi: Vânzarea proprietății societății comuna Milie.

Cernăuți, în 12 Octomvrie 1918.

Advocatul Dr. Florea Lupu

a deschis

**cancelaria avocațială
în Cernăuți, strada Reiß Nr. 19A**

(unde a fost consulatul român).

Dr. Bernhard Grünfeld

ordinează dela orele 2—4 d. m.

str. crinilor 3, etaj. III, ușa 18 (pasajul Beck).

8—10

Dr. Antonie Grünfeld-Biedermann

ordinează dela orele 10—12 i. m.

str. primăriei 4 etaj. III, ușa 18 (pasajul Beck).

Ordinațiuni discrete pentru boli venerice dela orele 4—5 d. m.

Abonați și răspândiți

FOAIA POPORULUI.

La institutul Röntgen

(razele x)

al doctorului

Goldfeld,

Cernăuți, strada poștei Nr. 1,

se primesc cercetări cu razele x (Röntgen) la boale de plămâni, inimă, stomac precum și alte boale interne.

Internist și medic pentru femei

Dr. Gustav Schifter

s'a întors și ordonează, ca înainte, zilnic dela orele 2—4 d. m. în Cernăuți,

strada domnească Nr. 22.

Un bucatar, un portar și un servitor se caută pentru internatul de băeți români din Cernăuți, str. I. u clauzura.

cu clauzura și cu clauzura.